

Problematika důkazů v hodnocení programů a politik

RNDr. Jan Vozáb, PhD

BermanGroup
economic development services

Způsoby a metodologie měření

Indikátory

- CO měříme
  - Odpovídají indikátory příslušným cílům?
    - Měří indikátor to, čeho chceme intervencí dosáhnout?
    - Měří indikátor takové výsledky intervence, které se váží na příčiny problémů?
  - Odpovídají indikátory příslušné intervenci?
    - Je změna indikátoru přímým důsledkem dané intervence, projektu nebo skupiny projektů?
    - Lze indikátor intervencemi ovlivnit? A v dostatečné míře?

Způsoby a metodologie měření

Indikátory

- JAK to měříme
  - Existuje jednotný – a všem známý – způsob sběru dat?
    - Jsou data stejně vyhodnocována či sbírána?
    - Jsou data zpracována stejným způsobem?
    - Měří stejné jevy? Měří je srovnatelným způsobem?

Příklad: počet nových pracovních míst

- FTE – přepočet (příjemci dotace nemají k dispozici jednotnou metodiku) = cca 7 pracovníků:
  - 1 zaměstnanec na plný úvazek
  - 13 zaměstnanců na částečný úvazek
  - 6 zaměstnanců na DPČ
  - 32 zaměstnanců na DPP
  - 14 spolupracovníků na živnostenský list
- Celkem = 66 lidí

Příklad: počet pracovních míst ve VaV

- Počet zaměstnanců ve VaV (i když by mohla být metodika, použití je obtížné) = cca 4,5 vědce
  - Výzkumníci a vývojáři – vlastní výzkum
  - Vědci – ale v manažerské pozici, vědu nedělají nebo jen částečně
  - Laboranti – podílejí se na výzkumu, ale dělají jednoduché rutinní práce, mají SŠ vzdělání
  - SW inženýři – vývoj obslužného SW, ale ne vlastní výzkum
  - Doktorandi – částečně vl. výzkum, částečně rutinní práce

Příklad: OPPP a OP RVMZ

Indikátor	Hodnota indikátoru:			
	Výchozí (2001)	2008	2010	Cílová hodnota
Využití kapacity škol. Zařízení po 1 a 3 letech od zahájení programu	0	45,5	63,7 zařízení 52,0 pomůcek	1. rok 35 ; 3. rok – 80
Agroturistika - počet lůžek v ubytovacích zařízeních (PO 2.1.5)	0	483	---	neuvedena
Počet pracovníků	1716	1720	---	1720
Kapacita výroby	1 325 528	1 339 528	---	1 339 528
Objem vývozu	1 247 597	0	---	0

PROBLÉM na úrovni indikátorů programů

- Nespolehlivá data – chyby při vkládání údajů
- Nedostatečné nebo chybějící metodiky
- Formální plnění požadavků monitoringu:
  - Příjemci pomoci data nemají či je pro ně obtížné a nákladné je získat
  - Neochota zabývat se požadavky monitoringu
  - Formální požadavky naplněny, ale účel nikoliv (školicí střediska, agroturistika)
- Formální nastavení indikátorů – nepřihlíží k účelu intervence

Cíle OPMP 2004-06

Globální cíl: Zvýšení konkurenceschopnosti průmyslu a podnikatelských služeb

Specifický cíl: Zajistit infrastrukturu pro průmyslový výzkum, vývoj a inovace, podpořit spolupráci mezi průmyslem a vědecko-výzkumnými institucemi

Nástroj: Program Prosperita – výstavba inovační infrastruktury

Klíčové aspekty cílů:

- vytvořit fyzické prostředí pro růst inovačních firem
- podnítit a usnadnit spolupráci inovačních firem s VaV
- zvýšit produktivitu firem usídlených v inovační infrastruktuře a podpořit jejich expanzi = služby firmám.

Příklad: Program Prosperita OPPP

Indikátor	Hodnota indikátoru:			
	Výchozí (2001)	2008	2010	Cílová hodnota
Počet inovačních firem podpořených PI a VTP	0	137	267	300
Počet nových PI, VTP a CTT	0	45	45	15
Počet VaV a VŠ zapojených do projektů	0	37	37	20

Zdroj: Závěrečná zpráva OPPP 2004-2006

Inovační infrastruktura v r. 2010

- Počet zařízení inovační infrastruktury v r. 2010 = 60
- Z toho: 24 VTP, 7 CTT, 33 PI, TC
- Plocha 1 566 m², organizací 711 a 4 796 zaměstnanců

Obsazenost	Počet		pracovníci		Plocha (m ²)	
	abs.	rel.	abs.	rel.	abs.	rel.
do 60	7	21,2	1 081	33,5	29 468	22,3
61-70	4	12,1	370	11,5	12 866	9,7
71-80	2	6,1	264	8,2	24 370	18,4
81-90	8	24,2	405	12,5	32 458	24,6
91-100	12	36,4	1 109	34,3	33 021	25,0
Celkem	33	100,0	3 229	100,0	132 183	100,0

Pozn.: INFORMACE SE NEPODAŘILO ZÍSKAT O VŠECH SUBJEKTECH INOVAČNÍ INFRASTRUKTURY

Zdroj: Společnost VTP, vlastní šetření

Inovativnost firem v inovační infrastruktuře v r. 2010

Stáří zařízení	Inovační		Spíše inovační		Spíše neinovační		Neinovační		Celkem	
	abs	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
5+ let	49	24	43	21	61	30	53	25	206	54
2-5 let	14	12	19	16	47	41	36	31	116	30
do 2 let	20	33	22	37	3	5	15	25	60	16
Celkem	83	22	84	22	111	29	104	27	382	100

Pozn.: INFORMACE SE NEPODAŘILO ZÍSKAT O VŠECH SUBJEKTECH INOVAČNÍ INFRASTRUKTURY
Zdroj: vlastní šetření

Služby inovační infrastruktury

Poskytované služby	nad 5 let	Do 2 let
obchodní plány	69%	27%
technologické por.	92%	47%
patentové porad.	73%	47%
finanční poradenství	77%	53%
právní poradenství	62%	47%
marketingové porad.	73%	40%
vzdělávání	77%	47%
konferenční prost.	88%	47%
dílny	73%	33%
laboratoře	77%	60%
Celkem subjektů	26	15

Pozn.: INFORMACE SE NEPODÁŘILO ZÍSKAT O VŠECH SUBJEKTECH INOVAČNÍ INFRASTRUKTURY

Zdroj: Společnost VTP, vlastní šetření

PROBLÉM na úrovni kvality a logiky důkazů

- Formální nastavení indikátorů – nepřihlíží k účelu intervence
- Vnější projevy problémů vs. příčiny problémů
  - Zacílení intervencí (logika intervencí) – podle příčin problém, které mají řešit
  - Zahrnutí různorodých příčin či dílčích problémů do intervence
  - Dostupnost dat (důkazů) podle logiky intervence
- Účel intervencí
  - Formálně naplněny indikátory
  - Účel se nesleduje
  - Rezignace na účel intervence

PROBLÉM časové dostupnosti důkazů

Odložení výsledků či dopadů intervencí

- Různé intervence mají různý dopad v čase
  - Podpora pracovních míst, vzdělávání – v průběhu či po dokončení intervence
  - Podnikání či inovace a pracovní místa – nová pracovní místa i za několik let po intervenci
- Dostupnost důkazů/výsledků s odstupem času obtížná – neexistuje systematický monitoring
  - Na straně příjemců
  - Na straně poskytovatelů podpory

Děkuji Vám za pozornost

Jan Vozáb
vozab@bermangroup.cz